

Razne i književne vijesti.

Gornjopannonski vojnici u Judeji. Prigodom američkih iskapanja u staroj Samariji (Sebaste) u Judeji, koja su se obavljala g. 1908., našao se je jedan žrtvenik sa zavjetnim napisom, što ga podigoše na čast Jupitera rimski građani Siscijanci, Varcijanci i Latobici, koji su u Judeji služili u veksillaciji gornjopannonskih kohorti. Prema ispravcima Hérona de Villefosse (Bulletin de la Société nationale des Antiquaires de France 1909. str. 296 i sl.) glasi taj napis: *I(ovi) o(ptimo) m(aximo) mil(ites) v[e]xi[l-(lari)] coh(ortium) Pa(nnoniae) sup(erioris) ci-ves Sisc(iani) [et] Varcian(i) et Latobici sacrum fecerunt.* Koje su gornjopannonske kohorte dale vojnika za ovu veksillaciju nije poznato, ali se u jednom vojničkom diplomu od g. 139. spominje *coh. I. Montanorum*, koja je došla iz Panonije, a i g. 157. spominje se pod zapovjedništvom legata Attidija Cornelijana *coh. I. Aug. Pannon(iorum)*. Spomenik iz Samarije potjecat će od prilike iz druge polovine II. stoljeća posl. Kr. a zanimiv je po nas stoga, što spominje Sisciane, Varciane i Latobike, od kojih su prvi iz Siska u Hrvatskoj, treći iz Trebna u Kranjskoj, dok se drugi za sada ne mogu pobliže lokalizovati.

Bullettino di archeologia e storia dalmata pubblicato per cura di Fr. prof. Bulić. Anno XXXI. Spalato 1908. — Fr. Bulić Iscrizione del legatus Aug. pr. pr. P. Antei Rufus, trovata a Oneum (str. 3—11). Iscrizioni inedite trovate nelle macerie delle rovine di Salona (str. 26—41). Ritrovamenti presso il cimitero antico cristiano a Crikvine (str. 49—51). Iscrizioni inedite (str. 51—85, 141—146). Materiale e provenienza della pietra, delle colonne, nonchè delle sfingi del Palazzo di Diocleziano a Spalato e delle colonne ecc. delle basiliche cristiane a Salona (str. 86—110). Proviene qualche cosa nel Palazzo di Diocleziano . . . dalle lapidicine di Sirmium (str. 111—127). Bolli su vasi acquistati dall' i. r. Museo di Spalato (str. 127—128). Sarcofago la-

pideo di due persone ignote nel Periptero del Mausoleo di Diocleziano (Duomo di Spalato) della fine del X sec. (str. 147—156). Le Gemme dell' i. r. Museo di Spalato acquistate nell' a. 1907 (str. 161—163). Iscrizioni e rappresentazioni su oggetti di metallo acquistati dall' i. r. Museo di Spalato (str. 163—165). G. Bersa L'arca e la capella di s. Anastasia nel Duomo di Zara (str. 11—26). Dr. G. Kubitschek Una iscrizione greca di Salona (str. 129—141). D. Niko Štuk Iskopine u Epidaurum-u (str. 156—160). Zvono iz XI. v. na Pločicama u Konavlima kotara Dubrovačkoga (str. 166—168). Jacques Zeiller Quelques détails nouveaux sur l'histoire des „Origines chrétiennes dans la province romaine de Dalmatie“ (str. 172—179). S. Dojmo vescovo e martire di Salona nell' archeologia e nell' agiografia. Nuovi studi (str. 179—181). Razne manje bilješke. Bibliografia. Necrologo. Appendice. Supplementi: Fr. Bulić Index epigraphicus Bullettini a. 1908. — J. Strzygowski Spalato, una tappa dell' arte romanica nel suo passaggio dall' Oriente all' Occidente. — Ivan Pivčević Nekoliko poljičkih isprava iz XV. stoljeća. — Fr. Bulić Zvonik splitske crkve. — Accessiones et correctiones all' Illyricum sacrum del P. Farlati di Coleti. Nastavak (str. 249—280).

— — — Anno XXXII. Spalato 1909. — Fr. Bulić Iscrizione di un nuovo luogotenente della Dalmazia romana Apollonius Phoebadius del V—VI. sec. (str. 3—12). Iscrizioni inedite (str. 12—30, 58—73, 79—90). Ritrovamenti nel cimitero antico cristiano a Crikvine (str. 31—33). Ritrovamenti antichi (str. 33—37, 37—39, 45—48, 48—49, 90—91). Oggetti preistorici nell' i. r. Museo archeologico di Spalato (str. 40—45). Quattro bassorilievi di Mitra a Salona (str. 51—57). Nomi e marche di fabbrica su tegoli e mattoni acquistati dall' i. r. Museo archeologico di Spalato (str. 74—76). Le Gemme dell' i. r. Museo di Spalato acquistate nell' a. 1908, (str. 76—78).

Descrizione delle lucerne fittili, che furono acquistate dall' i. r. Museo in Spalato (str. 97—101). Osservazione all' iscrizione in mosaico dell' ambulacro della Basilica urbana in Salona eretta dai vescovi Simferio ed Esichio (str. 155—158). Index epigraphicus Bullettini a. 1909. (str. 193—196). I. Couyat Osservazioni sulla origine egiziana delle rocce adoperate nei monumenti dalmati di Spalato e Salona (str. 91—95). Franz Cumont Una iscrizione manichea di Salona (str. 95—96). Dr. G. Kubitschek Chrysopolis. Piombo da Aquileja. (Cenni sulla legenda di s. Dojmo martire di Salona; str. 101—113). Furio Lenzi I rapporti della chiesa salonitana con la chiesa di Roma (str. 113—128). Giovanni Giorgio Principe di Sassonia Cenni sull' iconografia di s. Spiridione (str. 129—132). Una rappresentazione bizantina della Vergine Maria (str. 133—135). A. L. Frothingham I Romani nell' Istria e nella Dalmazia (str. 136—155). Dr. G. Zeiller Ancora delle antichità cristiane di Salona (str. 171—178). — Razne manje bilješke. Bibliografia. Necrologia. Supplemento: Accessiones et correctiones all' Illyricum sacrum del P. Farlati di Coleti. Nastavak i svršetak (str. 281—322).

Glasnik zemaljskoga muzeja u Bosni i Hercegovini. Urednik Dr. Ćiro Truhelka. XX. 1908. 4. Sarajevo 1908. — Dr. Ć. Truhelka Crtica iz srednjega vijeka. Na osnovu dubrovačkih arhivalija (str. 419—431). St. Majstorović Hrana naših težaka u Bosni (str. 433—448). Tomo Dragičević Narodne praznovjerice (Nastavak; str. 449—466). Toma A. Bratić Lov i narodna gatanja o njemu u Gornjoj Hercegovini (str. 467—473). Sejfudin Fehmija ef. Kemura Javne muslimanske gragjevine u Sarajevu (str. 475—512). Josip Milaković Suza u narodnoj pjesmi (str. 533—544). Ljudevit Kuba Pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine (Nastavak; str. 545—553).

— — — — XXI. 1909. Dr. Karlo Horvat Monumenta historica nova historiam Bosnae et provinciarum illustrantia (str. 1—104, 313—424, 505—518). Dr. Karlo Pač Iz Plevalskog sandžaka (str. 105—134). Vejsil Ćurčić Arheološke bilješke iz Livanjskog kotara (str. 167—176). Dr. Wilke Novi prinosi spiralno-meandrostoj keramici i njeni odnosi prema kružnici i tekstilnom pletivu (str. 177—210). Dr. Ć. Truhelka Mali prinos značenju bosanica (str. 211—214). Gromila latenske dobe u Mahrevićima, kotar Čajnica (str. 425—442). Fojnička kronika (str. 443—460). Dvije dubrovačke zavjernice (str. 519—532). Dr. Ivan Strohal Zadruga u južnih

Slovjena (str. 215—296). Tomo Dragičević Narodno liječenje (str. 461—478). Dr. V. Čorović Nekoliko fojničkih pisama (str. 479—494). Iz naših narodnih pripovijedaka (str. 555—558). Sejfudin šejh Kemura Sarajevske džamije i druge javne zgrade turske dobe (str. 533—554). Turski dokumenti za povijest bosanskih katolika iz sidžila kutubhane Careve džamije u Sarajevu (str. 559—576). B. L. S. Krsna slava u bosanskoj Krajini (str. 577—580). L. Kuba Pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine (Nastavak; str. 303—312, 581—602).

— — — — XXII. 1910. Dr. Ć. Truhelka Dubrovačke vijesti o godini 1463. (str. 1—24). V. Ćurčić Lončarstvo u Orubici, kotar Bos. Gradiška (str. 25—40). Narodno ribarstvo u Bosni Hercegovini (str. 379—488). Sejfudin šejh Kemura Sarajevske džamije i druge javne zgrade turske dobe (str. 41—134, 209—306, 589—644). S. L. B. Ženidba u bosanskoj Krajini (str. 135—140). Dr. V. Čorović Pamučinova zbirka turcizama (str. 173—176). Bosansko-hercevačka pisma (str. 489—512). K. Patsch Prilozi našoj rimskoj povjesti (str. 177—208). Dr. F. bárun Nopcsa Prinosi starijoj povijesti sjeverne Albanije (str. 307—378). L. Kuba Pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine (Nastavak; str. 513—536). J. Gečević Dubrovački arhiv (str. 537—588). Dim. Nikolajević Prilozi bosanskoj istoriji iz 1836. godine (str. 645—668). A. pl. Makanec Nepoznati polugroš kralja Tomaša (str. 669).

Starinar. Organ srpskog arheološkog društva. Novog reda godina III. 1908. Urednik Dr. Miloje M. Vasić. Beograd 1908. — Dr. N. Županić Sistem istriske antropologije balkanskih naroda (str. 1—70). Dr. M. M. Vasić Preistorijski obredni predmeti (str. 71—120). Prvi list jedne rimske vojničke diplome (str. 145—150). Votivna grivna (str. 189—191). Dr. V. R. Petković Freske iz unutrašnjega narteksa crkve u Kaleniću (str. 121—143). Dr. T. R. Đorđević Nekoliko starih srpskih zapisa i natpisa (str. 151—159). Neznano groblje u Žagubici (str. 161—171). K. J. Jovanović Dve stare crkve u Kosmaju (str. 173—183). M. Mitić Askosi iz Vinče (str. 185—188). — Dodatak: Dr. M. M. Vasić Nekrolog J. Miškovića (kol. 1—2). Brozana statueta Afridite (kol. 9—14). Fragment kandelabra (?). (kol. 15—19). Dr. T. R. Đorđević Nekrolog M. Đ. Miličevića (kol. 3—10). Iz državne arhive (kol. 23—28). — ski Zbirka dokumenata porodice Prodanovića (kol. 19—23). — Pregled knjiga i listova (kol. 28—90).

— — — — Novog reda godina IV. 1909.

Sveska prva. . . . Beograd 1909. — V. Đerić Dvanaest pisama ruskih vladalaca srpskim manastirima (str. 1—26). Dr. V. R. Petković Žiča IV. (str. 27—106). Dodatak: Dr. M. M. Vasić i K. J. Jovanović Izveštaj s arheološke ekspedizije po južnoj, istočnoj i severoistočnoj Srbiji (kol. 1—37). J. N. Tomić Pogrešno datiranje u starosrpskim zapisima i letopisima (kol. 37—57). Dr. T. R. Đorđević Iz državne arhive (kol. 57—62). — Pregled knjiga i listova (kol. 62—101). Dr. N. Županić Ka istoriji promene spoljašnosti balkanskih naroda (Odgovor g. Jov. Radoniću; kol. 101—118).

Izvestija na bŭlgarskoto arheologiĉesko druŭestvo. I. 1910. Sofija 1910. — B. Filovъ Izbrani pametnici na antiĉnogo izkustvo vъ Bŭlgarija (str. 1—22). G. J. Kacarov i H. Taĉevъ Novootkrita starohristijanska grobnica vъ Sofija (str. 23—28). B. N. Zlatarski Kъmъ vъprosa za najstaritje bŭlgarski moneti (str. 29—53). Jor. Ivanovъ Carъ Samuilovata stolica vъ Prjespa (str. 55—80). Otĉetъ za razkopkitje pri Kadinъmostъ, Kjustendilsko (str. 163—201). P. Koitĉevъ Rjezbarskoto izkustvo vъ Bŭlgarija (str. 81—104). A. D. Ćilingirovъ Stonpalni kostni idoli (str. 105—110). G. J. Kacarovъ Prinosъ kъmъ arheologijata na Bŭlgarija (str. 111—119). K. Ŗkorpiľ Plamъ na starata bŭlgarska stolica Veliko-Tŭrnovo (str. 121—154). B. Filovъ Dva mogilni groba vъ Balkana (str. 155—158). Svodesta grobnica pri Pljevenъ (str. 159—161). K. Vŭlevъ Razkopki pri Pljevenъ (str. 203—214). — Arheologiĉeski vjesti (str. 215—222). Novootkriti starini (sъobŖĉava B. Filovъ; str. 222 do 229). Ocjenki i bibliografija (str. 229—244).

Atti e Memorie della Societŭ istriana di archeologia e storia patria. Volume XXIV. Tomo II della Serie archeologica. Parenzo 1908. — A. Gnirs La basilica ed il reliquiario d'avorio di Samagher presso Pola. A. Gnirs L'antico teatro di Pola. B. Schiavuzzi Attraverso l'agro colonico di Pola. A. Amoroso Basilica Eufrasiana. A. Amoroso Parenzo. Templi romani. P. Kandler Il Foro romano di Parenzo. P. Sticotti La vasca battesimale di Pirano. P. Sticotti Epigrafi romane d'Istria. A. Amoroso Villa romana in S. Piero in Sorna. A. Tamaro Una croce con smalti del secolo XIII esistente a Sterna. D. Rismondo La primitiva chiesa di S. Michele di Bagnole presso Dignano.

— — — — — Volume XXV. Parenzo 1910. — B. dott. Benussi Croniche di Rovigno dal 1760 al 1806 di P. Biancini. F. Babudri I Vescovi di Parenzo e la loro cronologia.

B. Ziliotto Tranquillo Negri, un rimatore albanese del secolo XVII. Direzione Catasticum Histrie. Regesto de' documenti risguardanti i beni di S. Nicolò del Lido di Venezia in Istria. Con prefazione di F. Babudri. — Atti della societŭ.

— — — — — Volume XXVI. Parenzo 1911. — Parenzo. Per l'inaugurazione del nuovo palazzo del comune; G. Piccioia Prefazione. Dott. A. Pogatschnig Parenzo dalle origini sino all'imperatore Giustiniano. F. Babudri Parenzo nella storia ecclesiastica. Dott. B. Benussi Parenzo nell'evo medio e moderno. Dott. U. Inchiostri Il diritto statutario di Parenzo. F. Salata L'ultimo secolo.

Archeografŭ Triestino. Vol. V della terza serie. Trieste 1909/10. — B. Ziliotto Trecentosessantasei lettere di Gian Rinaldo Carli capodistriano cavate dagli originali e annotate (continuazione). U. Inchiostri Il matrimonio a comunione di beni ne' documenti e negli statuti istriani del medio evo. A. Tamaro Saggio del catalogo dei monumenti e degli oggetti d'arte esistenti nell'Istria. F. Babudri Cronologia dei vescovi di Cittanova. — Varietŭ. Bibliografia. Appendice: A. Gentile Il primo secolo della Societŭ di Minerva (1810—1909).

Izvestja muzejskega druŭstva za Kranjsko. Uredil Dr. Josip Gruden. Letnik XIX. V Ljubljani 1909. — Dr. I. Prijatelj Emil Korytko. Dr. F. Kidriĉ Trubariana. I. Dostal Slike v BodeŖĉah in legenda sv. Jakoba. Znamenita umetnina iz baroĉne dobe. Cerkev sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru: 2. Popis cerkve. Dr. J. Gruden Dodatek k „Suzani Gornjegrajski“. Praznovjerje in mistiŖske sekte v protestantski dobi. Cerkev sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru: 1. Zgodovinski podatki. Peter Pavel Vergerij. V. Steska Akacij Strŭinar. Cerkvna prakтика ljubljanske Ŗkofije. Dr. F. IleŖiĉ Korespondence iz dobe naŖega preporoda. A. Lavriĉ Ćevljarska in usnjarska zadruga v Loŭu. P. pl. Radics Nadaljevanje Dolniĉarjeve „Epitome“. I. Vrhovnik K poglavju: „Francozi v Ćrnem grabnu“. Iz dnevnika Blaŭa Blaznika. — Imenoslovne ĉrtice. Slovstvo. Mali zapiski. DruŖstveni vestnik.

Carniola. Zeitschrift fŭr Heimatkunde. Herausgegeben vom Musealverein fŭr Krain. Geleitet von Dr. phil. Walter Ŗmid. Zweiter Jahrgang. 1909. Laibach 1909. — Dr. W. Ŗmid Bericht des Landesmuseums fŭr 1908. Isti Der Hausrat eines krainischen Edelmannes zu Valvasors Zeiten. Isti Ŭber den Ursprung der krainischen Volkstracht. L. Pintar Radkersburg und Radmannsdorf. Dr. W. Ŗmid Die Bronze-

zeit in Krain. L. Pintar Ortsnamen in Urkunden. Dr. W. Šmid Aus Alt Laibach. — Više prirodoslovnih članaka. Kleine Mitteilungen. Literaturbericht. Vereinschronik.

Carniola. Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Mitteilungen des Musealvereines für Krain. Uredniki Dr. Jos. Gruden, Dr. Jos. Mantuani, Dr. Gv. Sajovic. Nova vrsta. Letnik I. V Ljubljani 1910. — Dr. J. Mantuani Zapuščinski zapisnik po škofu Slatkonji. Iv. Grafenauer Nekaj iz Prešernovega peresa. F. Komatar Das Schlossarchiv in Auersperg. L. Pintar Imenoslovne črtice. Dr. J. Gruden Verske in gospodarske razmere bistriškega samostana v reformacijski dobi. Dr. F. Kidrič Kranjski sotrudnik knjige: Die Illyrischen Provinzen und ihre Einwohner. Dr. R. Molè Doneski k življenjepisu Dr. Jakova Zupana. M. Pajk Rimska Emona vstaja. V. Steška Slikar Andrej Herrlein. J. Wester Kultur- u. geschichtliche paberki iz let 1842—1849. Dr. J. Tomišek K političnemu programu Antona Auersperga I. 1860. A. Žigon Še nekaj Čopovega. A. Aškerc Ljudsko šolstvo v ljubljanskem okrožju I. 1810. — Slovtvo. Mali zapiski. — Prirodoslovni del (Dvije rasprave. Slovtvo. Mali zapiski). — Društveni vestnik.

— — — — — Nova vrsta. Letnik II. Zvezek I. in 2. V Ljubljani 1911. — Dr. J. Lokar Iz Bele Krajine. F. Podkrajšek Kužno znamenje ob „Zeleni jami“. A. Aškerc Kapitulacija ljubljanske tvrđnjave pred Francozi I. 1809. Dr. F. Bučar Račun o slovenskim artikulama od Trubara. M. K. Zemljiške razmere po Selški dolini I. 1630. K. Kovač Beiträge zur Geschichte Krains. — Slovtvo. Mali zapiski. Društvene vesti. Poročilo o dež. muzeju za I. 1910.

Časopis za zgodovino in narodopisje. Izdaje Zgodovinsko društvo v Mariboru. 6. letnik. Uredil Anton Kaspret. Maribor 1909. — Dr. K. Štrekelj Slovanski elementi v besednem zakladu štajerskih Nemcev (konec). Popravki in dostavki k spisu „Slovanski elementi i t. d.“ in kazalo obravnavnih, oz. razloženih besed. Prof. A. Kaspret Tiranstvo graščaka Frana Taha in njegovega sina Gabriela. Slovanske drobtinice, nabrane iz starih urbarjev, aktov in listin. Il. kupek. Dr. A. Stegenšek O gotških freskah pri Sv. Mohorju na Kozjaku. O starinskih najdbah v Razborju nad Loko (pri Zidanem mostu). Dr. F. Kovačič Iz prazgodovine središkega trga. Donesek k čarovniškim procesom. A. Trstenjak Ivanjski kres v ormoški okolici. Prof. G. Majcen Kmetski koledar za I. 1690.

— Književna poročila. Društvena poročila. Imenik društvenikov.

— — — — 7. letnik. Uredil A. Kaspret. Maribor 1910. — Dr. A. Stegenšek O najstarejši zgodovini gornjegrajskega okraja. Kje je bila Kurta? I. A. Glonar „Monoceros“ in „Diptamus“ (Postanek in zgodovina pripovedke o Zlatorogu in stare cerkvene pesmi „Jager na lovu šraja...“). Š. Kuhar Narodno blago voškarskih Slovincov. Spisao v prekmürskom narčji. — V spomin Stanka Vraza: Dr. I. Prijatelj Vrazova popotovanja po Slovenskem. Nekaj Vrazovih slovenskih dopisnikov. Dr. F. Kidrič Paberki o Vrazu. Herzog kot srednik med Vrazom in Grünom. D. Beranić Vrazovi zapisi narodnih melodij. Dr. M. Murko Vrazove za tisk pripravljene slovenske pesmi. Stanko Vraz v Solčavi. Dr. K. Štrekelj Drobnosti o Vrazovem delovanju. — Bibliografija o Vrazu. Društvena poročila. Imenik društvenikov.

Vjesnik kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskoga zemaljskoga arkiva. Uređuje Dr. Ivan Bojničić pl. Kninski. Godina XI. 2. 3. 4. Zagreb 1909. — Dr. D. Gruber O jednom spomeniku iz dobe kralja Držislava (str. 73—84). Dr. A. Ivić Nepoznati prilozi o hrvatskomu banu Gjorgju Zrinjskomu (1622—1626; str. 85—90). J. Barle Zagreb i njegovi žitelji godine 1742. i 1743. (str. 91—99). Još nekoliko priloga k povijesti židova u Hrvatskoj (str. 124—133). R. Strohal Stare pjesme o buni Petra grofa Zrinskoga i Franje Krste Frankopana (str. 100—117). E. Laszowski Kancelarija i pečat turopoljske plemenite općine (str. 118—123). Dr. N. pl. Tomašić Temelji državna prava hrvatskoga kraljevstva. I. Hrvati dižu kuću ugarskih Arpadovića ugovorom na prijestolje hrvatsko-dalmatinskoga kraljevstva. Tragovi temeljnoga ugovora. (Posebna paginacija; str. 1—175). Svaštice.

— — — — — Godina XII. Zagreb 1910. — Dr. I. pl. Bojničić Preslušavanje svjedoka proti susjedgradskom silniku Franji Tahiju g. 1567. (str. 16—47). Neizdani saborski zapisnik od 1578. (str. 122—127). Nekoliko neizdanih listina XIII. vijeka (str. 131—136). Putovanje carskoga poslanstva u Carigrad g. 1608. (str. 205—226). Dr. V. Deželić Slovenci za sjedinjenje s Hrvatskom g. 1848. (str. 54—60). Dr. K. pl. Horvat Novi historijski prilozi za povijest Alba Ije iz rimskih arkiva (str. 79—106, 163—185). Dr. R. Horvat Zlatno runo bana Nikole Zrinskoga (str. 137—146). Hrvatske carine godine 1539. (str. 230—235). Dr. A. Ivić K odnošajima grofa Bernardina Frankopana i kralja Ferdinanda (str. 1—15). Vrhovni glavari u kraljevini Hrvatskoj i

Slavoniji od muhačke bitke do kraja 17. vijeka (str. 227—229). V. Klaić Savremeni opis zagrebačkoga požara od g. 1706. (str. 236—238). E. pl. Laszowski Turopoljski „župan“ (str. 48—53). V. Noršić Dva priloga za povjest obitelji Završki (str. 186—196). R. Strohal Nekoliko neštampanih glagolskih listina (str. 61—78). Zapisnici notara dobrinjskih od g. 1603—1641. (str. 107—121). Zapisnici vrbničkoga notara iz g. 1644. i 1645. (str. 147—162). Glagolski spomenici u kr. zemaljskom arhivu (str. 197—204). Svaštice.

Historia et praesens status archivi regnorum Croatiae, Slavoniae et Dalmatiae Zagrabiae. Zagrabiae 1910.

Rad jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Knjiga 176. Razred historičko-filozofički i filozofičko-juridički. 71. U Zagrebu 1909. — F. Š. Kuhač Osobine narodne glazbe, naročito hrvatske. (Svršetak; str. 1—82). Dr. B. Drechsler Postanje Lucičeve „Robinje“ (str. 83—134). M. Medini Pjesme Mavra Vetranića i Marina Držića (str. 135—161). Dr. Đ. Arnold O psihologiji bez duše (str. 162—176). I. Tkalčić O staroj zagrebačkoj trgovini (str. 177—238).

— — — Knjiga 178. — — — 72. U Zagrebu 1909. — Dr. D. Boranić Onomatopejske riječi za životinje u slavenskim jezicima (str. 1—86). † I. Tkalčić O staroj zagrebačkoj trgovini (Svršetak; str. 87—114). Dr. D. Prohaska Ignjat Đorđić i Antun Kanižlić. Studija o baroku u našoj književnosti (str. 115—224). Dr. Đ. Arnold Monizam i kršćanstvo. Poglavlje iz vjerske filozofije (str. 225—238).

— — — Knjiga 180. — — — 73. U Zagrebu 1910. — R. Strohal Današnje oštarijsko narječje (str. 1—57). Dr. Đ. Körbler Jakov Bunčić Dubrovčanin, latinski pjesnik (1469—1534.; str. 58—145). Dr. T. Maretić Jezik slavon-skih pisaca. Prilog istoričkoj gramatici hrvatskoj ili srpskoj (str. 146—233).

— — — Knjiga 182. — — — 74. U Zagrebu 1910. — Dr. G. Manojlović Studije o spisu „De administrando imperio“ cara Konstantina VII. Porfirogenita (str. 1—65). Dr. I. Strohal Priroda i država (str. 66—180). Dr. I. Scherzer Bugarštice (str. 181—224).

— — — Knjiga 184. — — — 75. U Zagrebu 1910. — Dr. I. Strohal Individualna vlasnost u starih Germana (str. 1—95). Dr. A. Musić Pitanja u hrvatskom ili srpskom jeziku. (Svršetak; str. 96—235). A. Gavrilović O imenu Resave-Manasije, zadužbine despota Stefana Lazarevića (str. 236—240).

Monumenta spectantia historiam Slavo-

rum meridionalium. Edidit Academia scientiarum et artium Slavorum meridionalium. Volumen XXXII. — Monumenta historiam Usocchorum illustrantia ex archivis romanis, praecipue e secreto Vaticano desumpta. Pars prima. Ab anno 1550. usque ad annum 1601. Collegit et redegit Dr. Carolus nob. Horvat. Zagrabiae 1910.

Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Izdala jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti potporom kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade. Sabrao i uredio T. Smičiklas. Sv. VII. Listine godina 1290—1300. Zagreb 1909.

— — — — Sv. VIII. Listine godina 1301 do 1320. Zagreb 1910.

Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena. Na svijet izdaje Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Knjiga XIV. Urednik Dr. D. Boranić. U Zagrebu 1909. — Dr. I. Strohal Ustanovljivanje prava, koje u narodu živi (str. 1—54). Značene riječi u pravu (str. 161—167.). Osnova za sabiranje grade o pravu, koje u narodu živi (str. 134—160, 285—326). Dr. F. Gundrum-Oriovčanin Luičeva ljekaruša (str. 55—123). M. Magdić Narodne priče o gradinama (str. 124—133). Prof. M. Medić Četiri ljekaruše (str. 168—284).

— — — — Knjiga XV. — — — U Zagrebu 1910. — Dr. I. Strohal Pravo, koje u narodu živi (str. 1—28). A. Jovičević Narodni život (str. 29—119). R. Strohal Folkloristički priloz iz starije hrvatske knjige (str. 120—160, 306—315). I. Žic Vrbnik (na otoku Krku; str. 161—203). J. Božičević Običaji u Šušnevu selu i Čakovcu (str. 204—254). V. Ardalić Privatno pravo u Bukovici (Dalmacija; str. 255—278). T. Smičiklas Narodne pripovijetke iz osječke okoline u Slavoniji (str. 279—305). M. Medić „Neč sna apoteka“ (str. 316—320).

Znanstvena djela za opću naobrazbu. Na svijet izdaje jugoslav. akademija znanosti i umjetnosti. Knjiga IV. U Zagrebu 1909. — Dr. T. Maretić Naša narodna epika.

Građa za povijest književnosti hrvatske. Na svijet izdaje jugoslav. akademija znanosti i umjetnosti. Knjiga 6. U Zagrebu 1909. — Dr. V. Deželić Pisma pisana Dru. Ljudevitu Gaju i neki njegovi sastavci (1828—1850).

Prinosi za hrvatski pravno-povjestni rječnik. Napisao Vladimir Mažuranić. Izdala jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Sv. II. Čteta — grabež. U Zagrebu 1909.

Ljetopis jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za godinu 1908. 23. svezak.

U Zagrebu 1909. U njem med ostalim nekrolog Dra. Valtazara Bogišića i Dra. Marijana Derenčina, te Proslava 90 godišnjice poč. člana Ivana viteza Trnskoga.

— — — za godinu 1909. 24. svezak. U Zagrebu 1910. U njem med ostalim nekrolog Dra. Konstantina kneza Vojnovića Užičkoga.

Letopis Matice srpske. Godina LXXXV. Knjiga 255—260. U Novom Sadu 1909. — Dr. U. Petrović O naučnom duhu u proučavanju književnosti. D. J. Ilić Novi pravci u srpskoj književnosti. R. M. Grujić Bigamija i poligamija kod Srba. J. Hranilović Okrugičev neštampani ep o Dojčinu Petru. S. Pašić Stevan Sremac u drugarskim uspomenu. M. Šević Iz knjiga starostavnih. Konstantin Bodin-Nemanja. Fragmenti † Stevana Sremca. Dr. N. Radojčić O nekim gospodarima grada Proseka na Vardaru. Pesme, drame, pripovetke, putopisi. Listak. Književnost. Umetnost. Glasnik. Izveštaji o radu Matice srpske.

— — — — Godina LXXXVI. Knjiga 261—272. U Novom Sadu 1910. — M. Savić O Simi Matavulju. Dr. A. Ivić Iz istorije Srba u Ugarskoj. Dr. Đ. Dere Zmaj Jovan Jovanović i Horacije. J. Hranilović Sezona srpskog narodnog pozorišta. A. Arnautović Vladimir M. Jovanović. Književno proučavanje. L. Zrnić Međunarodni mir. T. Ostojić Osnivanje novosadske gimnazije. J. Hranilović Iz savremene hrvatske književnosti. Ivan vitez Trnski. Dr. F. Ilešić Iz savremene slovenačke književnosti. V. Vrčević Red, običaji i uprave manastira i crkava u Hercegovini. M. Car Dubrovnik u Napoleonovoj legendi. Dr. B. Petrović Roman o spadalu i pričanja Vuka Dojčevića. R. M. Grujić Raseljenje Srba iz Topuskoga. — Pesme, drame, pripovetke, putopisi. Listak. Književnost. Umetnost. Glasnik. Izveštaji o radu Matice Srpske.

— — — — Godina LXXXVII. Knjiga 273—276. U Novom Sadu 1911. — Dr. M. Šević Dečja književnost srpska. Dr. V. Čorović Lukijan Mušicki. Studija iz srpske književnosti. — Pesme, drame i pripovetke. Listak. Književnost. Umetnost. Glasnik. Izveštaji o radu Matice Srpske.

Knjige Matice srpske. Br. 31, 33 i 34. Život Dra. Jovana Subotića. (Avtobiografija). Knjiga 4. i 5. U Novom Sadu 1910.

— — — Br. 32. Toldija. Spev Jov. Aranja. Preveo Zmaj Jovan Jovanović. U Novom Sadu 1910.

— — — Br. 36. i 37. Dr. A. Ivić Spomenici Srba u Ugarskoj, Hrvatskoj i Slavoniji tokom XVI. i XVII. stoljeća. Prvi deo od 1527 do 1600 godine. U Novom Sadu 1910.

— — — Br. 40. Dr. A. Ivić Stari srpski pečati i grbovi. Prilog srpskoj sfragistici i heraldici. Novi Sad 1910.

— — — Br. 42. Lj. Lotić Naša narodna prosveta, zadaće joj i potrebe. Novi Sad 1910.

Glas srpske kraljevske akademije. LXXXII. Drugi razred 49. U Beogradu 1910. — N. Vulić Aurelijanova podela Gornje Mezije. Mesto rođenja cara Hadrijana. Prilozi k istoriji današnje Srbije u rimsko doba. Dr. V. Čajkanović O naslovu jedne aramejske prerade Ezopovih basana. Dr. A. Belić O Vukovim pogledima na srpske dijalekte i književni jezik.

Srpska kraljevska akademija. Srpski etnografski zbornik. Knjiga XII. Naselja srpskih zemalja. Knjiga VI. Uredio Dr. J. Cvijić. U Beogradu 1909 (s atlasom). — Dr. J. Dedijer Hercegovina, antropogeografske studije. Dr. J. Erdeljanović Bratonožići, pleme u crnogorskim Brdima.

— — — — Knjiga XIII. Etnološka i etnografska grada. S. Trojanović Naše kiridžije. A. Jovičević Skadarsko jezero i ribolov na njemu. S. M. Mijatović Narodna medicina Srba seljaka u Levču i Temniću. Ž. Joksimović Užičke crepulje. V. V. Vukasović Tkanje na ostrvu Lopudu.

— — — — Knjiga XIV. Običaji naroda srpskoga. Knjiga II. Uredio Dr. Tih. R. Đorđević. U Beogradu 1909. — Dr. T. R. Đorđević Srpski narodni običaji (Uvod). Grada za srpske narodne običaje iz vremena prve vlade kneza Miloša. S. M. Grbić Srpski narodni običaji iz sreza Boljevačkog.

Vjekoslav Klaić. Povjest Hrvata od najstarijih vremena do svršetka XIX. stoljeća. Svezak treći: dio prvi . . . Sa 160 ilustracija. 1911. Tisak i naklada knjižare L. Hartmana (Stj. Kugli). — Od ovoga lijepo opremljena djela našega suradnika, kojega smo prijašnje dijelove u ovom časopisu već objavili, izišao je već i peti dio, koji sadržaje doba kraljeva iz porodice Habsburgovaca Ferdinanda I. (1526—1564), Maksimilijana (1564—1576) i Rudolfa (1576—1608), dakle vrijeme od bitke na mohačkom polju, do detronizacije Rudolfove. Ovaj svezak, dostojan drug ranijih, ne odlikuje se samo time, što najopsežnije prikazuje događaje onih godina, i kako su oni nastali, već ih iznaša u potpuno novom obliku, budući da su upotrebljeni svi ne samo štampom objelodanjeni izvori, nego i golemo mnoštvo neobjelodanih iz akademiskoga i zemaljskoga arkiva. Sada imamo točan pregled hrvatskih i slavonskih sabora, razložen je postanak i kraj obih

stranaka, Ferdinandove i Zapoljine, ju-ački branitelj Sigeta Nikola Zrinski izlazi pred nas kao mnogo jasnija i razumljivija ličnost, a tako i Matija Gubec sa seljačkim ustankom, a nada sve upoznajemo se s grandioznom pojavom biskupa i bana Jurja Draškovića. Isto je tako sada prvi put prikazana uloga Hrvatske u razmiricama između braće Rudolfa i Matije, postanak i razvitak vojne krajine, počeci senjskih Uskoka i mnogih drugih dosada slabo ili rdavo shvaćenih bitnih pitanja naše prošlosti iz prvog vijeka dinastije Habsburške. Mi piscu želimo, da djelo srećno privede kraju na čast hrvatske historiografije.

F. Š.

Dr. Nikola pl. Tomašić. Temelji državnoga prava kraljevstva hrvatskoga (Fundamenta iuris publici regni Croatiae). Najstarije doba: Pacta conventa. Zagreb 1910.

Dr. Nikola pl. Tomašić nakanio je, da napiše prvo djelo o hrvatskom državnom pravu, za koje pravo kaže, da „nam ga nitko nije podijelio, pa nam ga i nitko uzeti ne može. Samo našom voljom može se ono mijenjati i prilagođivati okolnostima i vremenu“. Ovaj svezak čini prvu knjigu, a imaju slijediti još tri: Izbor Ferdinanda Habsburškoga za hrvatskoga kralja (1527), Pragmatička sankcija (1712) i Državopravna nagoda (1868). Ovaj prvi svezak razlaže, kako su Hrvati podigli kuću ugarskih Arpadovića ugovorom na prijestolje hrvatsko-dalmatinskoga kraljevstva, te prikazuje tragove temeljnoga ugovora. Prema tome je jasno, da ovo djelo nije historička rasprava, koja želi da покаže, kako je došlo do ugovora s Kolomanom, već je ono eminentno stručna pravnička studija, koja tumači s državno-pravnoga gledišta bitnost ugovora. Kao temelj i glavni izvor, uzeta je Kolomanova diploma gradu Trogiru (1108), u čiju vjerodostojnost nitko ne sumnja. Pisac razlaže znamenovanje pojedinih stavaka ove diplome, pa tom prilikom prikazuje osiguranje posjeda, javne daće, pravo da se nijedan stranac, a izrijeckom Ugrin ne može u gradu nastaniti bez privole njegove, krunisanje za posebnoga hrv. dalm. kralja, slobodu iseljivanja i državopravno znamenovanje konfirmacije kraljeve zavjernice po državopravnim predstavnicima ugarskoga naroda. Prigodom ovog razlaganja pisac razglaba veoma oštroumno još i sva pitanja, koja sežu u najstarije hrvatsko-ugarske odnošaje od g. 1091—1301. Izrično istaknut ćemo ono o provali kralja Ladislava, o ugovoru s Kolomanom na Dravi te o državopravnom znamenovanju hrvatskoga dukata. Odlično ovo djelo

zapremat će vazda jedno od prvih mjesta u našoj naučnoj književnosti.

F. Š.

Dr. Svetozar Rittig. Povijest i pravo slovenštine u crkvenom bogoslužju, sa osobitim obzirom na Hrvatsku. I. sveska. Od 863—1248. Zagreb. Tiskara i litografija C. Albrecht 1910. — Pisac, koji je profesor na bogoslovnom liceju u Đakovu, raspravlja o pitanju slovenskoga bogoslužja s povjesnoga, liturgijskoga, crkveno-pravnoga i jezikoslovnoga stanovišta, pa je pomno ispitao opsežnu literaturu o njemu. On stoji na stanovištu, da je slovenski jezik u bogoslužju pozitivno kanonsko pravo, koje ne poznaje nikakvoga narodnoga dotično prirodnoga prava na vlastiti jezik u liturgiji. Ova prva sveska bavi se slovenskim bogoslužjem počam od vremena slavenskih apoštola a završuje reskriptom pape Innocenta IV. od g. 1248., kojim je senjski biskup Filip dobio za sebe i za svoje nasljednike pravo glagoljanja.

O. Stjepan Nauč. Ivančić. Povjestne crte o samostanskom III. redu sv. o. Franje po Dalmaciji, Kvarneru i Istri i poraba glagolice u istoj redodržavi. Zadar. Odlikovana tiskarna E. Vitaliani 1910. — Dobar prikaz povijesti franjevačkoga reda i glagolske liturgije u Dalmaciji i Istri. Od prilike polovinu knjige zapremaju povjesni prilozi, koji većim dijelom dosele nisu bili objelodanjeni. Knjiga daje više nego što skromni pisac u svojoj čednosti u predgovoru obećaje.

Dr. Franjo Bučar. Povijest hrvatske protestantske književnosti za reformacije. U Zagrebu. Izdala „Matica Hrvatska“ 1910. — Pisac se u svojoj i lijepo opremljenoj knjizi bavi osobito djelovanjem hrvatske protestantske tiskare u Urachu u Würtemberškoj, iz koje je izišao lijep broj hrvatskih knjiga, štampanih glagolskim, ćirilskim i latinskim pismenima najviše nastojanjem i troškom baruna Ivana Ungnada Soneškoga. Upotrijebio je mnogo dosada neštampana materijala, sačuvana u sveučilišnoj knjižnici u Tübingenu.

Emilij Laszowski. Povijest plem. općine Turopolja. Svezak I. Zemljopis, narodopis i povjesni pregled. U Zagrebu. Tiskom Antuna Scholza 1910. — Pisac, koji je troškom plemenite općine turopoljske već u četiri sveske objelodanio njezine povjesne spomenike, u ovoj joj knjigi prikazuje prošlost. Sâm je napisao povjesni pregled te mjestopisne i povjesne crtice, Dr. Milan Senoa obraduje zemljopis i narodopis a Dr. Velimir Deželić govori o Turopolju počam od ilirskoga pokreta do danas. Lijepa ova knjiga

urešena je mnogim slikama a na kraju dodano joj je pet tabli s grbovima turopoljskih plemića.

Julije Kempf. Požega. Zemljopisne bilješke iz okoline i prilozi za povijest slob. i kr. grada Požege i požeške županije. Požega. Štamparija „hrvatske tiskare i knjižare“ 1910. — Veoma opsežna monografija o gradu Požgi i požeškoj županiji, u kojoj je pisac velikim marom skupio svu gradu, do koje je samo mogao da dode. U kraćem prvom dijelu prikazuju se geografske prilike kraja, a u opsežnijem drugom su povjesni prilozi. Knjiga sadržaje velik broj slika, a na kraju je dodan velik plan grada Požege.

Benedikt Curipeschitz. Itinerarium der Bottschaftsreise des Josef von Lamberg und Niclas Jurischitz durch Bosnien, Serbien, Bulgarien nach Konstantinopel 1530. Aus einer gleichzeitigen Handschrift neuherausgegeben von Eleonore Gräfin Lamberg - Schwarzenberg. Innsbruck 1910.

Kuripešićev opis puta kroz Bosnu, Srbiju i Bugarsku do Carigrada, što ga je prevalilo g. 1530. poslanstvo cara Ferdinanda I., predvođeno grofom Jos. Lambergom i Nikolom Jurišićem, bio je dosele poznat po izdanju iz g. 1531., koje se je u nekoliko primjeraka sačuvalo. Ovo je izdanje dosta netočno, a rukopis, po kojem je to izdanje priređeno, nije sačuvan. Grofica Lamberg-Schwarzenberg misli, da je našla točan prijepis toga izgubljenoga originala u jednom rukopisu iz istoga vremena, pisanom na pergameni, koji se nalazi u arhivu grofova Lamberg u dvorcu Ottenstein u D. Austriji, pa je po tom rukopisu priredila novo kritičko izdanje Kuripešićeva itinerara. Knjižici su pridodane neke do sada neobjelodanjene listine, koje su s tim poslanstvom u savezu. Dobro bi bilo, da se iz ovoga rukopisa, po kojem je ta knjižica priređena, objelodane i slike, jer se ni one (osim slike grada Krupe) ne podudaraju sa ilustracijama izdanja od g. 1531. V. T.

Josip Bösendorfer. Crstice iz slavonske povijesti s osobitim obzirom na prošlost županije križevačke, virovitičke, požeške, cisdravske baranjske, vukovske i srijemske te kr. i slob. grada Osijeka u srednjem i novom vijeku. Osijek 1910. Tiskom knjigo- i kameno-tiskare Julija Pfeiffera. — Pisac je namjeravao, da povodom stogodišnjice, od kako je Osijek postao slobodnim i kraljevskim gradom (1809.) napiše monografiju o njem. Od toga ga je odvratila žalosna činjenica, što je u osamdesetim godinama XIX. vijeka osječki gradski arhiv prodan kao makulatura. Poradi toga se je dao na

drugi posao, pa je eto izdao ove crstice iz slavonske povijesti, koje su u više slučajeva nesporno izvedeni ekscerpti izvora, koji su mu rabili. Ono, što je napisano o prošlosti Osijeka i Slavonije u prethistorijsko i rimsko doba, pokazuje upravo strašno nepoznavanje i neshvaćanje predmeta, pa bi pisac najbolje učinio bio, da je barem taj dio poslao povjerio jednomu za to bolje spremnomu drugu.

Dr. Dragutin Prohaska. Das kroatisch-serbische Schrifttum in Bosnien und der Herzegowina von den Anfängen im XI. bis zur nationalen Wiedergeburt im XIX. Jahrhundert. Zagreb 1911. Verlag der Buchhandlung Mirko Breyer. — Pisac obraduje predmet, koji je dosele bio skoro sasvim zanemaren. Mora mu se priznati, da je lijepo uspio i dobru knjigu o narodnoj književnosti bosansko-hercegovačkoj napisao, koja neće poslužiti samo vanjskom učenom svijetu, nego će u njoj naći pouke i svaki Hrvat, koji želi, da se поближе upozna s ovim dijelom svoje književne povijesti.

Dr. Mihovil Mandić. Povijest okupacije Bosne i Hercegovine (1878). Zagreb 1910. Izdanje „Matice Hrvatske“. — Za povijest okupacije Bosne i Hercegovine ima već više dobrih njemačkih knjiga a mnogo je važne građe prikupijeno u „Zapamćenjima fra Grge Martića“. Iz tih je izvora uzeo pisac gradu za hrvatsku knjigu o okupaciji, koja je napisana povodom aneksije Bosne i Hercegovine.

Constantin Jireček. Geschichte der Serben. Erster Band. (Bis 1371). Gotha 1911. Friedrich Andreas Perthes A.—G. — U zbirki „Allgemeine Staatengeschichte“ herausgegeben von Karl Lamprecht izišla je kao 38. djelo prvoga njezinoga odjelenja prva sveska povjesti Srba, što ju je napisao dvorski savjetnik Konstantin Jireček, profesor na bečkom sveučilištu. Pisac, jedan od najboljih poznavaca južnih Slavena, tuži se u predgovoru, kako mu posao nije bio baš najlakši. Materijal je veoma opsežan a za pojedina pitanja ima od Srba, Hrvata i Rusa, koji su se bavili prošlošću srpskoga naroda i mnogo lijepih radnja, ali sve dosadanje zbirke povjesnih izvora su samo predradnje. Još uvijek nema diplomatskoga zbornika, nema registâ za srpsku historiju, nema zbirke povjesnih izvora, pa ni potpuna djela o izvorima ni historijske bibliografije. Za povjest novoga doba nema još potpune publikacije dopisa i spisa o borbi za oslobođenje 1804—1815. Neka štampana srpska i ruska djela su tako rijetka, da se do njih ne može da dode. Uza sve to se mora priznati, da je pisac sjajno uspio i napisao djelo trajne

vrijednosti, u kojem je donio mnogo novoga iz neštampanih izvora po raznim arkivima, koje je kroz mnogo godina proučavao, naročito iz bogatoga arkiva dubrovačke republike. Netom izašla prva sveska prikazuje povijest Srba do prvoga većega kobnoga sudara s Turcima na rijeci Marici (1371) i do smrti Dušanova sina cara Uroša, koji je dva mjeseca iza toga umro. Pisac se tu bavi starosrpskom sredovječnom državom, njezinim političko-društvenim i gospodarstvenim prilikama, ali se osvrće i na susjedne zemlje, osobito na sredovječnu Bosnu, koja je bila suparnicom Srbije. Velika prednost Jirečkova djela leži u tome, što on nastoji, da što više razjasni nutarnje državne prilike. Pri tome se je poslu morao dotaknuti i takovih pitanja, koja prije njega nitko nije proučavao. Upotrebljeni se izvori svuda savjesno bilježe. Prva sveska sadržaje četiri knjige: I. Predslavensko doba (str. 1—58). II. Slaveni naseljuju Ilirik (str. 61—109). III. Srbi u ranijem srednjem vijeku. 7.—12. stoljeće (str. 113—279). IV. Srbija kao vevlast poluotoka za Nemanjinih potomaka 1196—1371. (str. 283—442). Druga sveska, koja još ima da izađe, sadržavat će nutarnje prilike za Nemanjića, doba despota 15. vijeka i novo doba, te razne priloge i alfabetsko kazalo.

Dr. Karl Stockert. Die Münzen der Städte Nordalbanens. Wien 1910. — Separatni otisak članka iz treće sveske bečkoga numizmatičnoga časopisa, u kojem se pisac bavi novčanstvom

gradova Skadra, Drivasta, Šasa, Bara i Ulčinja u Albaniji i to ponajviše po novcima, što se nalaze u njegovoj vlastitoj zbirki, te u zbirkama hrvatskoga narodnoga muzeja u Zagrebu i gradskoga muzeja u Osijeku.

Dr. Milan Ritter von Rešetar. Das Münzwesen der Republik Ragusa. Vortrag gehalten in der ordentlichen Versammlung der Wiener numismatischen Gesellschaft vom 20. April 1910. — Lijep pregledan prikaz novčanstva dubrovačke republike, koja je negdje od g. 1327. do 1803. obilno kovala raznolične srebrne i bakrene novce, koji su služili u trgovačkom prometu po cijelom balkanskom poluotoku.

Dr. Artur Schneider. Prilozi za rasudjivanje slika u akademskoj galeriji Strossmayerovoj. I. Toskanska škola. Sveščić 2. Dionička tiskara u Zagrebu 1910. — Pisac govori o krasnoj slici „Sveta obitelj“ od Filipina Lippi-ja (1457—1505) i o nekim slikama, koje su neki pripisivali fra Filippu Lippi-ju i Alessu Baldovinetti-ju.

Janko Barlè. Slika sv. Kummernisse u kapeli u Vel. Mlaki. Zagreb 1909. Tiskom knjigotiskare Antuna Scholza. Preštampano iz „Prosvjete“. — Pisac opisuje staru drvenu kapelu u Velikoj Mlaki kod Odre u Turopolju, u kojoj se nalazi zavjetna slika XVIII. vijeka, koja prikazuje čudnu bradatu sveticu Kummernissu ili Wilgefortu, koja se je na više mjesta u alpinskim zemljama poštivala.